

Nursebericht is een uitgave van de Academie voor Verpleegkunde van de Hanzehogeschool Groningen voor het 'werkveld' en potentiële partners. Zoals u ook in deze editie kunt lezen, zijn we behoorlijk in beweging en altijd op zoek naar nieuwe, interessante partners. Ziet u uw organisatie als potentieel leerwerkbedrijf of wilt u wellicht op een andere manier samenwerken? Neem dan contact op met onze academie, telefoon (050) 595 36 50 of verpleegkunde@org.hanze.nl om samen de mogelijkheden te verkennen.

Resultaten om **trots** op te zijn!

Begin april was het zover: de Nederlands-Vlaams Accreditatie Organisatie (NVAO) gaf haar officiële oordeel over de Academie voor Verpleegkunde. De NVAO is een visiterende instantie die werkt in opdracht van het ministerie van OC&W. Eens in de zes jaar neemt de NVAO een opleiding onder de loep om de kwaliteit van het hoger onderwijs te kunnen waarborgen. Voor de Academie voor Verpleegkunde is de kwaliteit van de voltijdvariant, deeltijdvariant en duale variant bekeken. We zijn getoetst op doelstelling van de opleiding, programma, inzet van het personeel, voorzieningen, interne kwaliteitszorg en resultaten. Deze niveaus, zoals ze werden genoemd, waren onderverdeeld in 21 aspecten.

Hoge scores

De resultaten waren positief. We scoorden vijftien keer goed op aspecten als het niveau van de bachelor, materiële voorzieningen en maatregelen tot verbetering. Daarnaast behaalden we vijf keer een voldoende op bijvoorbeeld studiebegeleiding en het betrekken van medewerkers, studenten, alumni en het beroepenveld. Eenmaal scoorden we excellent, namelijk op de kwaliteit van het personeel. Onze conclusie? De kwaliteit binnen onze academie is hoog en daar mogen we trots op zijn! Uiteraard blijven we werken aan de punten die nog voor verbetering vatbaar zijn.

Werkveldconferentie succesvol

Niet minder trots zijn we op het slagen van de Werkveldconferentie. Het was alweer een tijdje geleden dat de Academie voor Verpleegkunde zo'n conferentie organiseerde. Tijdens de middag, die was gevuld met plenaire toespraken en een keur aan

interessante workshops, bleek dat het werkveld een dergelijke bijeenkomst had gemist. Het enthousiasme van de bezoekers was groot, hun betrokkenheid voelbaar. Ons plan is dan ook de conferentie jaarlijks te laten terugkeren. Benieuwd naar reacties van organisatie en bezoekers? Sla dit Nursebericht dan gauw open en lees het verslag op pagina 2!

Samenwerking met het werkveld

Uiteraard kijkt onze academie niet alleen tijdens de Werkveldconferentie over haar grenzen. Zo voeren de lectoraten van de Academie voor Verpleegkunde, in opdracht van diverse (zorg)instellingen, regelmatig interessante onderzoeksprojecten uit. In dit Nursebericht daarom aandacht voor de activiteiten van het lectoraat Transparante Zorgverlening. Bovendien lichten we een tipje van de sluier van het lectoraat Verpleegkundige Innovatie en Positionering op, dat per september 2007 van start gaat.

'Onze' Associate degree

Ook de Associate degree (Ad) van de Academie voor Verpleegkunde, 'Praktijk-ondersteuner in de zorg', begint in september 2007. Dit tweejarige programma is bedoeld voor doktersassistenten met een mbo-v achtergrond die enkele jaren werkervaring in de zorg hebben. Maandag 4 juni bezochten ruim twintig geïnteresseerden de voorlichtingsbijeenkomst. Een uitstekend begin van het eerste 'Ad-jaar'!

Janny Bijma
Dean Academie voor Verpleegkunde

Overdracht (vak)didactische kennis en vaardigheden aan Tsjechische universiteiten **succesvol**

Van januari 2004 tot maart 2007 leidde de Academie voor Verpleegkunde van de Hanzehogeschool Groningen een project voor onderwijsvernieuwing van universitaire opleidingen voor verpleegkunde in Tsjechië. Projectleider mr. drs. Maarten Kaaijk over de doelen, het proces en de resultaten van deze bijzondere vorm van internationale samenwerking.

Om de vraag of hij inmiddels vloeiend Tjechisch spreekt, moet Kaaijk even lachen. 'Nee, een paar woorden maar. Groeten, dat lukt nog net.' In het Nederlands blijkt de projectleider NEDECZ (Nursing Education Development in the Czech Republic) welbespraakt. Enthousiast vertelt hij over 'zijn' Matra-project, dat is gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken. De afkorting Matra staat voor de Maatschappelijke Transformatie in landen die willen toetreden tot de Europese Unie.

'NEDECZ dient drie doelen: het ontwikkelen van een curriculum op Europees niveau, het bijscholen van docenten in hedendaagse didactische vaardigheden en innovatietechnieken en het implementeren van buitenschoolse leeractiviteiten/programma's in de klinische praktijk.' Kaaijk vertelt dat tijdens de oriëntatieperiode maar liefst veertig Tsjechische docenten overkwamen naar de Hanzehogeschool Groningen om kennis te maken met ons onderwijs.

'Daarna startten we met twee pilots op de universiteiten van Ostrava en Ceske Budejovice. Nadat we het curriculum hadden ontwikkeld, zijn we begonnen met het trainen van Tsjechische docenten. Noem het maar train de trainer-cursussen. Inmiddels zorgen zij, met onze hulp, voor de verspreiding van didactische kennis en vaardigheden naar tien Tsjechische universiteiten met een opleiding tot verpleegkundige.'

De resultaten van het project, vooral de zelfontwikkelde onderwijsmodules en -programma's en didactische werkvormen van de Tsjechische docenten, werden op 8 en 9 maart 2007 gepresenteerd tijdens een tweedaagse eindconferentie op de universiteit van Ceske Budejovice. 'Alleen al het feit dat er workshops werden gegeven, verraste de bezoekers,' voegt de projectleider eraan toe. 'Een conferentie waarbij je niet alleen maar hoeft te luisteren, dat was compleet nieuw voor hen.'

In dit Nursebericht:

- Succesvolle afsluiting Matra-project in Tsjechië
- Werkveldconferentie enthousiast ontvangen
- Lectoraat Transparante Zorg blikt naar buiten
- Public Health vanaf 2007/2008 verweven in curriculum
- Nieuw lectoraat: Verpleegkundige Innovatie en Positionering
- Stagebedrijf Thuiszorg Groningen prijst nieuw curriculum
- Regiosteunpunten: stand van zaken
- Agenda

'Hier gaan we een jaarlijks evenement van maken'

Werkveldconferentie met enthousiasme ontvangen

Op 5 juni organiseerde de Academie voor Verpleegkund

ROC's uit de regio. Het doel van de middag was het werkveld

En wat waren de reacties van bezoekers?

Nadat dagvoorzitter Inge Biesbroek de bezoekers van de conferentie welkom had geheten, volgden enkele plenaire presentaties over curriculumontwikkelingen, deeltijd nieuwe stijl en het tot stand komen van de regiosteunpunten (waarover meer informatie elders in dit Nursebericht). Daarna namen de bezoekers deel aan diverse workshops, verzorgd door docenten Verpleegkunde (zie kader voor een overzicht). De workshops hadden hun pijlen gericht op het 'Verdiepen en Verdichten' van de samenwerking tussen het werkveld en de opleiding Verpleegkunde.

Inge Biesbroek beschrijft haar indrukken van de dag: 'Van de 95 mensen die zich hadden aangemeld, was het merendeel aanwezig. De sfeer was goed. Bezoekers blijken geïnteresseerd in onze activiteiten en willen graag met ons meedenken. Ze vinden het prettig om op deze manier betrokken te worden bij het onderwijs.' Het is inmiddels alweer zo'n vijf jaar geleden dat een dergelijke conferentie werd georganiseerd door de Academie voor Verpleegkunde. 'Maar eigenlijk hebben beide partijen het erg gemist. Er was zo veel enthousiasme dat we hebben besloten er een

jaarlijks evenement van te maken.'

Welke workshops werden het best bezocht? Biesbroek: 'Dat waren de workshops waarbij het draaide om inhoud, zoals *Assessment; participeren en beoordelen* en *Praktijkleren binnen het nieuwe curriculum in relatie tot de regiovorming*. En dat valt ook wel te begrijpen, omdat deze onderwerpen het dichtst bij de dagelijkse praktijk van de bezoekers liggen.'

De workshops over de digitale leeromgeving waren minder populair. 'En eigenlijk werd ons vrij snel duidelijk wat daar de reden van was. Het blijkt dat veel afdelingen van zorginstellingen nog steeds weinig gebruikmaken van de pc. Instellingen willen wel digitaliseren, maar dit komt in de dagelijkse praktijk nog niet overal goed van de grond.' Daar waar het digitaal leren een inhoudelijke basis had, zoals bij de workshop *Communicatieve vaardigheden en E-learning* binnen het hbo, bleek de belangstelling inderdaad alweer iets groter.

Reacties van bezoekers

Jannie Boomsma, docent Verpleegkunde
Docent Onderzoek & Onderwijs VGZ en GGZ

Jannie Boomsma volgde de workshop *Communicatieve vaardigheden en E-learning* binnen het hbo. 'Vanuit mijn vakgebied sprak dit onderwerp mij het meest aan. Ik vond het inhoudelijk een boeiend verhaal.' Getoond werd een digitaal pakket van HB Uitgevers, dat de deeltijdstudenten Verpleegkunde al gebruiken en dat de voltijdstudenten vanaf 2007-2008 ook zullen gebruiken. 'Het pakket maakt gebruik van studiofragmenten waarin gesprekken tussen verpleegkundigen en patiënten worden nagespeeld en vervolgens worden geobserveerd. Studenten leren op deze manier goede gesprekken van slechte te onderscheiden.' Boomsma vindt het goed dat dit onderwerp tijdens de werkveldconferentie aan de orde kwam. 'Het geeft het werkveld inzicht in de manier waarop de Academie voor Verpleegkunde haar studenten klaarstoomt voor het vak.'

Nelleke Zuidema,
verpleegkundige bij GGZ Drenthe

Als GGZ-verpleegkundige werkzaam op een rehabilitatieafdeling begeleidt Nelleke Zuidema cliënten die weer zelfstandig willen gaan wonen. Daarnaast begeleidt ze studenten Verpleegkunde die stage lopen. Vanuit die achtergrond nam ze deel aan de workshop *Praktijkleren binnen nieuw curriculum in relatie tot de regiovorming*. 'Er werd onder andere verteld over de rol die de regiokantoren spelen in de stageperiode van studenten. Zo'n regiokantoor is een ontmoetingsplaats tussen stagelopende studenten en begeleidende docenten van de Hanzehogeschool Groningen.' Daarna volgde een brainstormsessie over hoe praktijkleren het beste georganiseerd kan worden. 'Zo dachten we gezamenlijk na over hoe de groep studenten die direct in het eerste jaar op stage gaat, toch kan kennismaken met de theorie achter de praktijk. Ter plekke ontstond het idee om een uitwisseling te realiseren met de groep studenten die eerst met de theorie aan de slag gaat.'

De workshops:

- **Assessment; participeren en beoordelen**
- **Communicatieve vaardigheden en E-learning binnen het hbo**
- **Praktijkleren binnen het nieuwe curriculum in relatie tot de regiovorming**
- **Digitale leeromgeving**
- **Voorbereid de praktijk in**
- **Nieuw curriculum; methodes, mogelijkheden en kansen**
- **Leerproblemen bij studenten: hoe verder?**
- **Workshop internationaliseren binnen hbo-v**

Innovatie in het werkveld

Lectoraat Transparante Zorgverlening blikt naar buiten

Onderzoek van
De o

Het lectoraat beoogt kennis van buiten aan te trekken ten bate van de studenten en kennis en expertise van docenten en studenten ten goede te laten komen aan het werkveld. Lector dr. Cees van der Schans is onder andere verantwoordelijk voor de organisatie. Docenten, onderzoekers en promovendi zorgen samen met onderzoekers van externe organisaties voor de uitvoering. Werkvelden zijn verpleegkunde en ANP, fysiotherapie, logopedie, voeding en diëtetiek, medische beeldvormende en radiotherapeutische technieken (MBRT), mondzorgkunde, physician assistant en management in de zorg.

Een project uit de praktijk

Vorig jaar vroeg de Professor Heymansstichting het lectoraat de kwaliteit van de voedingszorg binnen haar verzorgingshuizen en verpleeghuizen te onderzoeken. Men wilde graag weten in hoeverre het verzorgend personeel in de praktijk met het voedingsprotocol werkt en wat daarbij de bevorderende en belemmerende factoren zijn.

Projectleider Albert Pranger van de Hanzehogeschool Groningen licht de huidige stand van zaken toe. 'Met verzorgenden werken we aan een beslisboom die laat zien welke onderdelen van het protocol doorlopen moeten worden.' Daarnaast geven studenten Verpleegkunde workshops over het gebruik van het protocol. 'Daarmee dragen ze binnen hun opleiding bij aan kwaliteitsverbetering. En het lectoraat krijgt ervaring met en kennis van maatwerk voor verbeteringstrajecten binnen organisaties. Hopelijk is onze aanpak straks ook te gebruiken voor andere richtlijnen en protocollen.'

Wat kan het lectoraat voor u betekenen?

Zou u wel eens onderzoek willen doen naar bijvoorbeeld de organisatie van zorg, mensen met overgewicht of de leefstijl van verstandelijk gehandicapten? Het lectoraat Transparante Zorgverlening biedt u een team van professionals. Meer informatie? Bel dan met Judith van der Boom, secretariaat lectoraat Transparante Zorgverlening, telefoon (050) 595 35 39. Of stuur een mail naar van.der.boom@pl.hanze.nl

Lector dr. Cees van der Schans

Public health De weg naar breder opgeleide studenten

'Public health richt zich op ziektepreventie, gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming,' vertelt hogeschooldocent Roos Nieweg. 'Voor verpleegkundigen betekent dat dat je heel bewust kijkt naar de omgeving (familie, groep, wijk, school) van de zorgvrager. Bijvoorbeeld: 'Komt obesitas hier meer voor?' De omgeving heeft invloed op het gedrag en gevoel van het individu. Daarom zal de omgeving een rol (kunnen) spelen bij het vormgeven van de zorg. Zo zal de verpleegkundige haar interventies (gezonder eten, meer bewegen bij obesitas) niet alleen op het individu richten, maar ook op de omgeving om de gewenste doelen te bereiken.'

Public health zal met ingang van het aankomende studiejaar verweven zijn in het curriculum, aldus Nieweg. 'We gaan studenten opleiden tot verpleegkundigen die door de bril van public health kunnen kijken. Zij kunnen zich trouwens ook twintig weken lang in het onderwerp verdiepen door de International Minor Public Health te volgen. Verder heeft het thema een plaats binnen het lectoraat Transparante Zorgverlening, waar onder meer onderzoek naar preventie plaatsvindt. Public health staat bovendien hoog op de agenda van overheid en zorgverzekeraars. Trots: 'Studenten Verpleegkunde die straks aan het werk gaan, kijken op meer dan één manier naar hun patiënten of cliënten.' Ze hebben duidelijk een bredere blik.

Verpleegkundige Innovatie en Positionering

Een splinternieuw lectoraat met een kersverse lector

Door de toenemende mogelijkheden van de geneeskunde neemt het aantal patiënten dat een levensbedreigende ziekte overleeft snel toe. Met de instelling van een gezamenlijk lectoraat willen de Hanzehogeschool Groningen en het UMCG oplossingen zoeken voor de problematiek van de groep 'nieuwe chronisch zieken'. De doelstelling van het lectoraat is om zowel het werk van de hoger opgeleide verpleegkundige als dat van de nurse practitioner te professionaliseren. Op die manier kan worden bijgedragen aan de kwaliteit van leven van deze nieuwe groep patiënten.

Dr. Petrie Roodbol promoveerde in 2005 met een proefschrift over de bijdrage van de nurse practitioner aan de gezondheidszorg. De nurse practitioner is een verpleegkundige met een masteropleiding, die medische en verpleegkundige taken combineert. Roodbol was als hoofd Opleidingen van het Universitair Medisch Centrum Groningen verantwoordelijk voor de introductie van de eerste nurse practitioner. Op dit moment werken er een paar honderd van deze 'superzusters' in Nederlandse ziekenhuizen.

Aandacht voor specifieke patiëntengroepen

Inmiddels is gebleken dat nurse practitioners niet zozeer medische handelingen als wel bepaalde categorieën patiënten krijgen overgedragen. Het gaat hierbij om mensen die veel begeleiding nodig hebben of bij wie de zorg veel planning en coördinatie vereist. Voorbeelden zijn chronisch zieken, patiënten met hartfalen of mensen met pijnklachten.

Roodbol realiseerde zich gaandeweg dat naar de 'zorgkant' van deze mensen naar verhouding veel minder onderzoek is gedaan dan naar de medische kant. De onderzoeken die zich daar wél mee bezighielden, volgde ze met grote interesse. 'Denk daarbij aan onderzoeken naar eetproblemen van kinderen met kanker, naar de donatiebereidheid van ouders van verongelukte kinderen of naar de psychische schade van kinderen met ernstig zieke ouders.'

Over niet al te lange tijd krijgt de aankomend lector dus zelf de gelegenheid onderzoek te doen naar vergelijkbare problematiek. Haar interesse gaat onder andere uit naar iemands ervaringen na een transplantatie. 'Mensen die voorheen zouden sterven, krijgen nu een tweede kans. Welke begeleiding is nodig om te voorkomen dat ze alsnog buiten de boot vallen omdat ze hun leven niet meer weten op te pakken? Dat vind ik een belangrijke onderzoeksvraag.'

'Innovatieve en ondernemende rol van verpleegkundige is goed'

Thuiszorg Groningen prijst nieuw curriculum

Thuiszorg Groningen mag met recht een grote zorginstelling worden genoemd. Na een f

gespecialiseerde verpleging tot jeugdgezondheidszorg. De organisatie

Een interview met Henny Schuiring, opleidingsadviseur bij Thuiszorg Groningen.

De komende jaren heeft Thuiszorg Groningen nieuwe collega's nodig om een goede zorgverlening te kunnen blijven garanderen aan haar cliënten. Henny Schuiring heeft duidelijk voor ogen wat de organisatie van die toekomstige medewerkers verwacht. 'In ieder geval zelfstandigheid. Dat is dus iets waaraan opleidingen zeker aandacht moeten besteden.' Natuurlijk moeten medewerkers een goede basiszorg kunnen verlenen. 'Maar wij vragen ook van de hbo-v'er dat deze meedenkt met en meegroeit in onze organisatie. Wij zijn dan ook erg blij met de aandacht voor de innovatieve en ondernemende rol van de verpleegkundige in het nieuwe curriculum. Dit zal onder meer resulteren in tevreden medewerkers die met de juiste verwachting en passende competenties bij Thuiszorg Groningen aan de slag gaan.'

Innovatie en techniek

Vaak hebben studenten maar een beperkt beeld van de thuiszorginstelling, vertelt Schuiring. Zo denken ze bij Thuiszorg Groningen niet direct aan zaken als

innovatie en techniek. 'Logisch, maar onterecht. Er wordt binnen Thuiszorg Groningen veel ontwikkeld om de kwaliteit van de zorg zo hoog mogelijk te maken. Wij zien graag dat studenten meer op de hoogte zijn van de innovatieve mogelijkheden in onze organisatie en nodigen hen daarom uit om hierover mee te denken.'

De opleidingsadviseur ziet de wederzijdse kennisuitwisseling het liefst nog verder gaan. 'In de toekomst wil Thuiszorg Groningen haar medewerkers graag laten bijscholen door hbo-v'ers. Wij vinden het belangrijk om onze eigen medewerkers een goed opleidingsaanbod aan te bieden.'

Werkleertraject

'Wij zijn samen met de Academie voor Verpleegkunde bezig een werkleertraject op te zetten voor studenten die de differentiatie 'Chronisch Zieken' volgen,' zegt Schuiring. 'Dit traject start in september 2007 en biedt (afroende) tweedejaarsstudenten de mogelijkheid hun studie af te ronden terwijl ze bij ons aan het werk zijn.'

Studenten die goed weten wat ze willen, kunnen direct werkervaring opdoen naast hun studie en krijgen bij ons een arbeidscontract.'

Regiosteunpunten Stand van zaken

De Academie voor Verpleegkunde werkt samen met het Stagebureau hard aan het aanvullen van de tekorten aan stageplekken. De afgelopen maanden hebben er vele gesprekken plaatsgevonden met zorginstellingen in Groningen, Drenthe en Friesland en zijn er goede resultaten geboekt.

Docent Alof Huizing: 'Het doel van de gesprekken was te inventariseren welke instellingen een Regionaal Steunpunt willen zijn voor de Academie voor Verpleegkunde. De uitkomsten waren zeer bemoedigend: alle bezochte instellingen hebben hun medewerking toegezegd. Veel vertegenwoordigers vinden het positief dat de Academie voor Verpleegkunde meer samenwerking zoekt met de instellingen.'

De locaties Thuiszorg Groningen in Hoogezand, het Drenthe College in Emmen en het Bethesda Ziekenhuis in Hoozeveen zijn inmiddels actief.

Per september 2007 starten de regiosteunpunten bij de GGZ Drenthe in Assen, bij Lentis in Winschoten, bij het Klinikum in Oldenburg en bij de Weidlich Senioren Centra in Regensburg, Duitsland. Het voornemen is om in 2008 nog een aantal regiosteunpunten van start te laten gaan. Huizing: 'Tijdens de Werkveldconferentie hebben we veel positieve reacties gehad op de regiovorming. De komende tijd zal in het teken staan van de verdere opbouw en uitbouw ervan. Instellingen, denk met ons mee! Alle suggesties en verbeterpunten zijn welkom.'

Agenda

16 juli t/m 24 augustus	Zomervakantie
23 augustus 2007	Voorlichtingsavond deeltijdopleidingen
29 augustus 2007	Laatste Kiezersdag
3 september	Begin van het academisch jaar 2007-2008 en uitreiking Hanze Innovatieprijs
3 t/m 6 september	Introductiedagen
29 en 30 september	Onderwijsbeurs Groningen
10 t/m 13 oktober	Studiebeurs Utrecht
31 oktober	Studiebeurs Utrecht
1 november	Studiebeurs Zwolle
8 november	Kennisuitwisselingscongres Hanze Stimulansen
10 november	Open Dag Academie voor Verpleegkunde

Colofon

Nursebericht is een halfjaarlijkse uitgave van de Academie voor Verpleegkunde. Hebt u vragen of opmerkingen? U kunt ons gedurende werkdagen telefonisch bereiken via (050) 595 36 50 of per e-mail via verpleegkunde@org.hanze.nl

Met medewerking van: Inge Biesbroek, Janny Bijma, Jannie Boomsma, Alof Huizing, Maarten Kaaijk, Hilde van der Meulen, Roos Nieweg, Albert Pranger, Petrie Roodbol, Cees van der Schans, Henny Schuiring, Nelleke Zuidema.

Redactie: Simone Tempelman (Teksttalenten)
Eindredactie: Annemarie Schreuder-Doornbosch (Stafbureau Marketing & Communicatie)
Vormgeving: La Compagnie
Druk: Drukkerij Plantijn Casparie